

Lausunto Agnico Eaglen kaivoksen tuotannon noston ja CIL-rikastushiekan hallinnan ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

36/11.01.00/2021

Khall 18.01.2022 § 23

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa (ELY-keskus) on ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista yhteysviranomaisen perusteltua päätelmää varten käsiteltävänä Agnico Eagle Oy:n tuotannon noston ja CIL-rikastushiekan hallinnan ympäristövaikutusten arviointiselostus.

Lapin Ely-keskus varaa jakelussa mainituille tahoille mahdollisuuden lausunnon antamiseen arviointiselostuksesta viimeistään 17.1.2022. Kunnanhallitus on pyytänyt ja saanut jatkoaikaa lausunnon antamiselle 31.1.2022 saakka. Arviointiselostus liitteinen löytyy sähköisenä internetistä osoitteesta www.ymparisto.fi/kittilankaivoksentuotannonnostojacilYVA

Hankkeen kuvaus

Kittilän kultakaivos sijaitsee noin 35 km etäisyydellä Kittilän keskustasta Kiistalan kylässä. Rikastamon viimeisin laajennus on otettu käyttöön syksyllä 2020, mikä mahdollistaa noin 2 miljoonan tonnin rikastettavan malmin vuosituotannon.

Agnico Eagle Finland Oy suunnittelee Kittilän kaivoksen malmin tuotantomäärän nostoa, uuden syanidiliuotuksen sakan (CIL-rikastushiekan) ja liejuperähiekan läjitysalueen rakentamista, Etelän ja Ketolan louhostoimintaa sekä tarvekiven ja maa-ainesten ottotoimintaa. Kaivoksen tuotantoa on suunniteltu nostettavan tasolle noin 2,7 Mt/vuodesta 2026 alkaen. Tuotannon nosto on hankkeessa suunniteltu toteutettavan 29.5.2020 myönnetyn ympäristölupapäätöksen mukaisten ympäristökuormitusta rajoittavien luparajojen ehdoilla. Tuotantoa nostetaan nykyisen laajennuksen tuotantoa optimoimalla tai tarvittaessa kasvattamalla rikastusprosessin kapasiteettiä.

Nykyisen CIL-rikastushiekan ja liejuperähiekan läjitysalueen (CIL2-allas) läjitystilavuus riittää suunniteltujen korotusten jälkeen arviolta vuoden 2026 loppupuolelle saakka. Uuden läjitysalueen rakentaminen on suunniteltu käynnistyvän vuoden 2025 aikana. Hankkeessa tarkastellaan CIL-hiekan ja liejuperähiekan läjittämistä nykyisen kaivospiirin ulkopuolelle, nykyisen NP4-rikastushiekka-altaan koillispuolelle. Lisäksi hankkeessa tarkastellaan CIL-hiekan läjittämistä nykyiseen vesivarastoaltaaseen, millä saadaan lisättyä läjitys-

kapasiteettia. Vedet palautetaan läjitysalueelta rikastamon kiertoon pumppaamalla.

Hankkeessa tarkastellaan uusien Etelän ja Ketolan avolouhoksien sekä Ketolan maanalaisen louhoksen malmin ja sivukiven louhintaa. Malmi rikastetaan olemassa olevalla rikastamolla ja sivukivi hyödynnetään kaivosalueen rakentamisessa. Hyödyntämiskelvoton sivukivi läjitetään nykyiselle sivukiven läjitysalueelle. Hankkeeseen kuuluu rakentamisessa käytettävän tarvekiven ja maa-ainesten ottoalueet. Kaikki ottoalueet sijaitsevat kaivospiirin sisäpuolella.

Hankkeen vaihtoehdot

YVA-menettelyssä tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja. Vaihtoehtoihin 1 ja 2 sisältyy CIL-hiekan ja liejuperähiekan läjityksen osalta kolme alavaihtoehtoa A-C, jotka kaikki sijoittuvat kaivospiirin ulkopuolelle.

YVA-menettelyssä käsitellään vaihtoehdot tuotannon kasvattamiseksi ja uuden CIL-altaan rakentamiseksi, uusien avolouhosten louhimiseksi sekä tarvekiven ja maa-ainesten ottoalueet.

VE0 - hanketta ei toteuteta

- Kaivoksen vuosituotanto noin 2,0 Mt/v
- CIL-hiekka ja liejuperähiekka läjitetään nykyiselle läjitysalueelle, jonka täytyessä kaivostoiminta päättyy 2026

VE1 – vuosituotanto noin 2,0 Mt/v, muutokset toiminnassa

- Vuosituotanto noin 2,0 Mt/v, toiminta päättyy 2035
- CIL-hiekan ja liejuperähiekan läjitystä varten rakennetaan uusi CIL3-allas, tarkastelussa kolme vaihtoehtoista sijoituspaikkaa (A, B, C). Lisäksi tarkastellaan CIL-hiekan läjitystä vesivarastoal- taaseen. Vedet palautetaan CIL-hiekan läjitysalueelta rikasta- mon kiertoon pumppaamalla.
- Etelän ja Ketolan louhokset otetaan käyttöön
- Tarvekiven ja maa-ainesten ottoalueet kaivosalueen rakentamis- ta varten

VE2 – vuosituotanto noin 2,7 Mt/v, muutokset toiminnassa

- Vuosituotanto noin 2,7 Mt/v vuodesta 2026 alkaen, toiminta päättyy 2037
- Muutokset toiminnassa, kuten VE1

Vs. kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää

1) esittää lausuntonaan Agnico Eagle Oy:n tuotannon noston ja CIL-rikastushiekan hallinnan ympäristövaikutusten arviointi- selostuksesta seuraavaa:

- Kaivoksille tyypillisten päästöjen tyypillisten vaikutusten tarkempi huomioiminen tarkkailussa ja tyypillisille vaikutuksille asetetut lupamääräykset
- Varovaisuusperiaatteen noudattaminen virtavesien suolaantumisessa kattavan tutkimustiedon puuttuessa
- Kaivoksen sisäisen vedenkierron tehostaminen - ei ole pilotoitu - sisältää huomattavasti epävarmuutta ja luvitusta varten on vaa-dittava asiasta kattavat selvitykset
- Vedenottoa Seurujoesta ei tule lisätä, jottei joen hydrologia muutu entisestään. Seurujoen vesitase on kaivoksen alapuolisilta osin laskenut reilusti verrattuna kaivosta edeltävään aikaan. Tällä hetkellä kaivoksen veden oton ja maana-alaisen kaivoksen kuivanapidon johdosta Seurujoen veden pinta on laskenut kriittisen alhaalle alavirrassa mm. Lintulan kylässä. Lisäksi purkuvesien johtaminen Loukiseen on pahentanut vesivajetta entisestään. Raakaveden otto tulisi muuttaa Loukiseen jo nykyisellä tuotantomäärällä ja erityisesti mikäli tuotantomäärää kasvatetaan.
- Altaiden suotovesien keruuojien pohjarakenteeseen olisi syytä lisätä bentoniittimatto kalvon alapuolelle.
- Erityistä painoarvoa tulee asettaa myös vaelluskaloille soveltuvien kutu- ja poikasalueiden säilyttämiseen, jotteivat vaelluskalojen palauttamiseksi tehtävät hankkeet ja työ valu hukkaan
- Kaivannaisjätteiden suhteen sulkusuunnitelman päivitys sekä pitkälle aikavälille tehdyt mallinnukset ovat merkittävässä asemassa ympäristön turvallisuuden, ekosysteemipalveluiden ja virkistyskäytön takaamisessa myös tuleville sukupolville
- Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan pölypäästöjen vähentäminen on tärkeää raskasmetallien kulkeutumisen vähentämiseksi laskeuman mukana lähialueelle

2) tarkistaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.
